



Interfacultaire Lerarenopleiding (ILO)

Pedagogische en Onderwijswetenschappen (POW)

Nieuwe Achtergracht 166

1018 WS Amsterdam

Studiehandleiding

Pedagogiek en Algemene Didactiek B

Master voltijd en deeltijd: Pedagogiek en Algemene Didactiek B / 7104MA102Y

Minor Educatie: Pedagogiek en Algemene Didactiek B (minor) / 7103ME062Y

Opleiding: Master Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs
 Minor Educatie

Cursusjaar: 2021-2022 – Semester 2 (voorjaar), blok 2

Voor wie: Master voltijd, master deeltijd en minor Educatie

Vakcoördinator: Geerte Savenije
 g.m.savenije@uva.nl



Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Leerdoelen.....	3
3. Onderwijsvormen.....	3
4. Toetsing en feedback	4
5. Van de student verwachte activiteiten	5
6. Inhoudelijk rooster	6
7. Literatuur.....	7
8. Evaluatie van het onderwijs	8

1. Inleiding

Als leraar ben je verantwoordelijk voor een veilig, ondersteunend en stimulerend leerklimaat (pedagogisch bekwaam). Het zijn complexe beroepsvaardigheden die je oefent en verwerft in de praktijk, en waarbij pedagogische en (vak)didactische kennis en kritische reflectie en evaluatie een belangrijke rol spelen.

Tijdens de vakken *Pedagogiek en Algemene Didactiek A en B* werk je aan je ontwikkeling tot een *reflective practitioner* met betrekking tot je eigen rol als docent in de klas (pedagogisch en didactisch). In deze vakken ligt daarbij de nadruk op kritisch leren kijken naar jezelf en collega's en het leren toepassen van theoretische perspectieven en concepten met betrekking tot het pedagogisch klimaat en pedagogisch handelen. Bij *Pedagogiek en Algemene Didactiek A* heb je gewerkt aan de basis van het organiseren en evalueren van een les en het pedagogisch klimaat. Bij dit vervolgvak *Pedagogiek en Algemene Didactiek B* verdiep en verbreed je je didactisch en pedagogisch handelen. Er is meer aandacht voor wetenschappelijke theorieën over het leren en de ontwikkeling van de (individuele) leerling. Je verdiept je in theorieën over leerprocessen, leer- en gedragsmoeilijkheden, motivatie, identiteitsontwikkeling, sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van adolescenten en ongelijkheid en reflecteert op de toepassing daarvan in de praktijk.

2. Leerdoelen

Tijdens *Pedagogiek en Algemene Didactiek B* werk je aan je ontwikkeling tot een *reflective practitioner* met betrekking tot je eigen rol als docent in de klas (pedagogisch en didactisch) in relatie tot het leren en de ontwikkeling van de leerling, door:

1. Leren benoemen en toepassen van theoretische perspectieven en concepten met betrekking tot het leren en de ontwikkeling van de leerling op de volgende deelthema's:
 - leertheoretische perspectieven en complexe denkprocessen
 - motivatie van leerlingen
 - invloed van taalbeheersing en taalverwerving op het leren en principes van taalgericht vakonderwijs
 - identiteitsontwikkeling, cognitieve ontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling en morele ontwikkeling van adolescenten
 - leer- en gedragsmoeilijkheden bij leerlingen
 - ongelijkheid in het onderwijs en omgaan met verschillen tussen leerlingen
2. Kritisch leren kijken naar jezelf en collega's (op school en medestudenten): je eigen pedagogisch en didactisch handelen op bovenstaande thema's analyseren en evalueren
3. Een eigen visie ten aanzien van pedagogisch handelen en docent-leerling relatie formuleren op basis van de besproken theorie en analyse van de praktijk en het eigen handelen.

3. Onderwijsvormen

Pedagogiek en Algemene Didactiek B bestaat uit:

- Plenaire hoorcolleges (9.00-10.30 uur)
- Werkcolleges in teamverband (11.00-12.30 uur)

4. Toetsing en feedback

Digitale kennisbasistoets op locatie (KBT PAD B)

Dit vak wordt afgesloten met een digitale kennisbasistoets. De toets wordt op locatie (zie rooster.uva.nl) afgenomen op een speciale toetslaptop van de UvA. Op deze laptop heb je alleen toegang tot de toets. Om de toets te kunnen maken moet je je collegekaart of identiteitskaart laten zien bij aanvang en inloggen met je UvAnetID. Voor de kennisbasistoets heb je 2 uur de tijd.

Stof:

De toets gaat over alle literatuur en de hoorcolleges van *Pedagogiek en Algemene Didactiek B*. Extra's die in de werkcolleges aan bod zijn gekomen zijn geen onderdeel van de tentamenstof. Houd in de voorbereiding de toetsvorm in gedachten (zie hieronder). We toetsen of je een basis aan pedagogische en didactische kennis beheerst die past bij een academische opleiding.

Toetsvorm:

De toets is een gesloten tentamen. De toets bestaat uit 7 open vragen: 1 vraag per thema. Houd als richtlijn bij het beantwoorden ongeveer een half A4 per vraag aan. Per vraag zijn vier punten te behalen.

In je antwoorden toon je aan dat je de literatuur verwerkt hebt en kunt toepassen op de onderwijspraktijk. We vragen je begrippen uit de literatuur te gebruiken (noem deze letterlijk en leg ze ook uit) en vervolgens concreet te vertalen naar docenthandelen. In de werkcolleges worden verschillende oefenvragen behandeld om een beeld te geven van het type vragen dat je kunt verwachten.

De toets is in het Nederlands. Waar nodig worden Engelse termen uit de literatuur ook genoemd. Bij elke vraag zal aangegeven staan over welke literatuur de vraag gaat. Je hoeft zelf geen letterlijke literatuurverwijzingen op te nemen in je antwoord.

Praktisch:

Onder sommige omstandigheden is verlenging van de examentijd met een half uur mogelijk. Neem hiervoor bij de start van het vak contact op met de studieadviseur, vraag verlenging aan bij de examencommissie en stel de vakcoördinator op de hoogte van het besluit.

Voor deze toets dient een voldoende te worden behaald. De toets bepaalt voor 100% het eindcijfer voor dit vak. Het eindcijfer wordt afgerond op een decimaal. Er worden bij de FMG geen eindcijfers gegeven tussen een 5,1 en een 5,9. Er bestaat één herkansingsmogelijkheid. Als je na de herkansing nog geen voldoende hebt gehaald, moet je je volgend semester opnieuw inschrijven voor dit vak.

Toetsdata – Voltijd- en deeltijdstudenten

- **Kennisbasistoets Pedagogiek en Algemene Didactiek B (KBT PAD B)**
De toets vindt plaats op **dinsdag 14 juni 2022, 9.00 uur**. Kijk op rooster.uva.nl voor de locatie. De toets wordt digitaal afgenomen in een computerzaal. Om de toets te kunnen maken moet je inloggen met je UvAnetID en een identiteitsbewijs kunnen tonen.
- **Herkansing Kennisbasistoets Pedagogiek en Algemene Didactiek B (KBT PAD B)**
De herkansing vindt plaats op **dinsdag 23 augustus 2022, 11.00 uur**.

Feedback op toetsing & manier van inzage

Het cijfer wordt twee weken na de toetsafname op *Canvas* gepubliceerd. Vervolgens duurt het enige tijd voordat het cijfer zichtbaar is in SIS. Hierna volgt een inzagemoment (zie ook rooster.uva.nl), waarvoor je je per email bij de vakcoördinator aanmeldt.

5. Van de student verwachte activiteiten

Verwachte activiteiten

Elke week staat er een thema centraal en is de opzet als volgt:

- Vooraf bestudeer je de literatuur en maak je voorbereidingsopdrachten.
- In het hoorcollege komt de voorgeschreven literatuur aan bod maar worden ook extra/andere accenten gelegd. Het is daarmee een aanvulling op het leeswerk.
- In het werkcollege wordt door middel van verschillende werkvormen gelegenheid gegeven tot oefening, verdieping en training van kennis en vaardigheden. Daarnaast bieden de werkvormen handvatten/voorbeelden om zelf mee te experimenteren in je stagepraktijk.
- Er wordt van je verwacht dat je bij alle colleges aanwezig bent. Natuurlijk kan het een keer gebeuren dat je ziek bent. Stuur in dat geval voorafgaand aan het college een bericht naar je docent, zodat hij/zij weet waarom je afwezig bent. Als je een tweede keer afwezig bent, dan moet je dit op passende wijze compenseren. Je stemt dit af met de docent.

Indicatie tijdsinvestering (3 EC)

Deelname aan colleges	21 uur
Vorbereiding colleges (literatuur/opdrachten)	53 uur
Kennisbasistoets PAD B	10 uur
<hr/>	
Totaal aantal te besteden uren (3 EC x 28 uur):	84 uur

6. Inhoudelijk rooster

Datum	Thema, voorbereiding en verwerking
5-4-2022	<i>Thema 1 - Ontwerpen van lessen 4: Ontwerpen op basis van leertheorieën</i> <ul style="list-style-type: none">• Onstenk, <i>Geïntegreerd pedagogisch handelen</i>, p.135-138 (4p.)• Woolfolk, Hughes & Walkup, <i>Psychology in Education</i>, p.330-382 (52p.)
12-4-2022	<i>Thema 2 – De leerling 1: Motivatie</i> <ul style="list-style-type: none">• Cook & Artino Jr., <i>Motivation to learn</i> (15p.)• Valcke & De Craene, <i>Klasmanagement en reflectie</i>, p.96-106 en 131-150 (36p.)
19-4-2022	<i>Thema 3 - Ontwerpen van lessen 5: De rol van taal in het onderwijsleerproces</i> <ul style="list-style-type: none">• Hajer & Meestringa, <i>Handboek taalgericht vakonderwijs</i>, p.25-47 en 54-62 (34p.)• De Graaff, <i>Taal om te leren</i>, p.5-28 (25p.)
10-5-2022	<i>Thema 4 - De leerling 2: Sociaal-emotionele en cognitieve ontwikkeling</i> <ul style="list-style-type: none">• De Wilde, Theunisse & Van der Wal, <i>Identiteitsontwikkeling</i>, p. 18-27, 143-177, 215-231
17-5-2022	<i>Thema 5 - De leerling 3: Identiteitsontwikkeling</i> <ul style="list-style-type: none">• De Wilde, Theunisse & Van der Wal, <i>Identiteitsontwikkeling</i>, p. 51-86, 105-127, 232-244
24-5-2022	<i>Thema 6 - De leerling 4: Leer- en gedragsmoeilijkheden</i> <ul style="list-style-type: none">• De Wilde, Theunisse & Van der Wal, <i>Identiteitsontwikkeling</i>, p. 272-295, 368-388• Van Mieghem e.a., <i>Inclusief onderwijs</i> (9p.)
31-5-2022	<i>Thema 7 - Visie op onderwijs: Ongelijkheid, diversiteit, burgerschap</i> <ul style="list-style-type: none">• Dronkers, <i>Sociale ongelijkheid in het onderwijs</i>, p. 153-175 (24p.)• Kieran & Anderson, <i>Connecting UDL with CRT</i> (14p.)
14-6-2022	Digitale Kennisbasistoets (KBT PAD B)

7. Literatuur

Aan te schaffen boek

- Wilde, J. de, Theunisse, M. & Wal, J. van der (2021). *Identiteitsontwikkeling en leerlingbegeleiding* (zesde druk), p. 18-27, 51-86, 105-127, 143-177, 215-244, 272-295 en 368-388. Uitgeverij Coutinho.

Downloaden via Canvas

Op Canvas kun je de volgende literatuur downloaden:

- Cook, D.A. & Artino Jr., A.R. (2016). Motivation to learn: An overview of contemporary theories, *Medical Education*, 50, 997-1014. doi: 10.1111/medu.13074. Te downloaden van: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/medu.13074>
- Dronkers, J. (2008). Sociale ongelijkheid in het onderwijs. In R. Klarus & A. Dieleman. *Wat is goed onderwijs? Bijdragen uit de onderwijssociologie* (p. 153-175). Lemma.
- Graaff, R. de (2013). *Taal om te leren. Didactiek en opbrengsten van tweetalig onderwijs* (p.5-28). Oratie Universiteit Utrecht.
- Hajer, M., & Meestringa, T. (2009). *Handboek taalgericht vakonderwijs* (p. 25-47 en 54-62). Coutinho.
- Kieran, L. & Anderson, C. (2019). Connecting Universal Design for Learning with Culturally Responsive Teaching, *Education and Urban Society*, 51(9), 1202-1216. doi: 10.1177/0013124518785012. Te downloaden van: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0013124518785012>
- Mieghem, A. van, Verschueren, K., Petry, K. & Struyf, E. (2018). Inclusief onderwijs. Een overzicht vanuit de literatuur, *Impuls voor Onderwijsbegeleiding*, 49(1), 13 – 20. Te downloaden van: https://limo.libis.be/primo-explore/fulldisplay?docid=LIRIAS2363785&context=L&vid=Lirias&search_scope=Lirias&tab=default_tab&lang=en_US&fromSitemap=1
- Onstenk, J. (2018). *Geïntegreerd pedagogisch handelen in voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs* (p.135-138). Uitgeverij Coutinho.
- Valcke, M. & De Craene, B. (2020). *Klasmanagement en reflectie. Omgaan met diversiteit in de klas* (p.96-106 en 131-150). Academia Press.
- Woolfolk, A., Hughes, M. Walkup, V. (2013). *Psychology in Education*. Second Edition (p.330-382). Pearson.

Aanbevolen literatuur (geen tentamenstof):

- Marzano, R. & Miedema, W. (2018). *Leren in vijf dimensies. Moderne didactiek voor het voortgezet onderwijs* (zevende druk). Koninklijke van Gorcum.
- Janssen, F., Hulshof, H. & Veen, K. van (2016). *Uitdagend gedifferentieerd vakonderwijs*. <https://wordpress2.iclon.nl/iclonboekenblog/wp-content/uploads/2016/03/uitdagendgedifferentieerdvakonderwijsdef.pdf>

8. Evaluatie van het onderwijs

Elk vak wordt na afloop geëvalueerd door middel van een vragenlijst. Zo kan je als student je feedback geven op de kwaliteit van het onderwijs. Op basis van de evaluaties kan een vak waar nodig verbeterd worden voor de volgende groep studenten. Beantwoord de vragen zo eerlijk mogelijk en wees daarbij concreet en constructief. De evaluatie is uiteraard anoniem.

Een aantal weken na afloop van het vak wordt er een evaluatierapport op de *Canvasomgeving* van het vak geplaatst. Als uit de evaluatie blijkt dat er meer dan alleen een vragenlijst nodig is, dan organiseert de opleiding een panelgesprek. Hiervoor worden een aantal studenten uitgenodigd. Samen met de docent en de onderwijsdirecteur of kwaliteitszorgmedewerker wordt gesproken over het verloop en de inhoud van het vak. Studenten kunnen ook zelf een panelgesprek aanvragen.

Verbeteringen naar aanleiding van eerdere evaluaties

Dit vak wordt over het algemeen goed gewaardeerd. Er zijn dit semester geen inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd naar aanleiding van de evaluaties van afgelopen studiejaar.

Algemene informatie

1. Deelname aan onderwijs en tentamen

Om deel te kunnen nemen aan het onderwijs en de afronding van dit vak dien je je binnen de voorgeschreven periode aan te melden conform de door het onderwijsbureau voorgeschreven procedure. Bij niet-tijdige aanmelding of onjuiste inschrijving kan deelname aan het onderwijs en/of tentamen worden geweigerd. Als je correct staat ingeschreven voor het vak, hoef je je **niet** apart aan te melden voor het tentamen en het eventuele hertentamen. Uitsluitend bij correcte inschrijving kunnen de resultaten in SIS worden verwerkt. Zie voor de aanmeldingsprocedure het lemmet 'Vakaanmelding' in de A-Z-lijst op www.student.uva.nl/ilo.

2. Roosterwijzigingen

De locatie van het onderwijs en tentamens vind je op <http://rooster.uva.nl>. Houd de mededelingen op de Canvasomgeving van de cursus in de gaten voor eventuele roosterwijzigingen.

3. Onderwijs- en Examenregeling (OER)

In de Onderwijs- en Examenregeling (OER) vind je belangrijke informatie over toetsing, bijvoorbeeld over de voorwaarden om aan tentamens te mogen deelnemen, herkansingen en de geldigheidsduur van uitslagen. Zorg ervoor dat je van deze informatie op de hoogte bent! Je vindt de OER op de studentwebsite in de A-Z-lijst onder Onderwijs- en Examenregeling (OER).

4. Fraude en plagiaat

Onder fraude wordt verstaan het handelen of nalaten van de student dat erop gericht is het vormen van een juist oordeel door de examinerator omtrent kennis, inzicht en vaardigheden van de student geheel of gedeeltelijk onmogelijk te maken. Een voor iedereen duidelijk herkenbare vorm van fraude is bijvoorbeeld het op enigerlei wijze 'spieken' tijdens het tentamen. Een helaas vaak voorkomende vorm van fraude, die in de wetenschappelijke wereld zeer zwaar wordt aangerekend, is het plegen van plagiaat.

Plagiaat

Een wetenschappelijke tekst moet controleerbaar zijn en daarom dien je gebruikte (internet)bronnen altijd te vermelden in een zogenaamde bronvermelding. Als je een stuk tekst of tabel van iemand overneemt geef je precies aan wie de auteur is en waar je de tekst of tabel hebt gevonden. Doe je dat niet en wek je dus de indruk dat die tekst of die gegevens van jezelf zijn, dan wordt dat plagiaat genoemd. Het plegen van plagiaat in een paper of scriptie betekent altijd uitsluiting van de betreffende tentamen- of scriptiegelegenheid. Bovendien kan de examencommissie nog zwaardere straffen opleggen. Zorg dus dat je altijd goed je bronnen vermeldt en niet zomaar stukken tekst of gegevens van anderen overneemt. Zie voor meer informatie het lemmet 'Fraude en Plagiaat' in de A-Z-lijst op www.student.uva.nl/ilo.

5. Beroepsmogelijkheden

Als je het niet eens bent met een beoordeling, neem dan eerst contact op met de vakcoördinator. Hij/zij is als examinerator verantwoordelijk voor de beoordeling. Je kunt dan nagaan of een herbeoordeling mogelijk is. Als dat niet mogelijk is, of je blijft het oneens met de beoordeling, dan kan je binnen 6 weken na bekendmaking van de uitslag beroep aantekenen bij het College van Beroep voor de Examens (COBEX). Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW) te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht. Let op: Het College is *niet* bevoegd te oordelen over de inhoud van gemaakte papers of tentamens. De COBEX heeft een beperkte toetsingsmogelijkheid en beoordeelt slechts of de Examencommissie c.q. examinerator in redelijkheid tot het desbetreffende oordeel heeft kunnen komen. Studenten worden geacht om, wanneer zij beroep bij het COBEX aantekenen, tevens contact op te nemen met de studieadviseur en/of de examencommissie van de ILO. Dit schort de termijn voor beroep bij het COBEX niet op.